

परिशिष्ट 18: बनावट चलनी नोटा शोधणे व हाताळणे.

बँकेला बनावट नोटा शोधण्याची व त्या जप्त करण्याची सूचना देण्यात आलेली आहे. भारतीय रिझर्व्ह बँकेच्या परिपत्रकामध्ये जारी करण्यात आलेल्या सूचना खालील देण्यात आलेल्या आहेत:

1. बनावट नोटा शोधणे:

ए. काउंटरवर प्रदान करण्यात आलेल्या किंवा बल्क टेन्डर्सद्वारे थेट बँक ऑफिसमध्ये किंवा करन्सी चेस्टमध्ये (चलनी पेटीमध्ये) प्राप्त झालेल्या बँक नोटा खऱ्या आहेत का याची मशीन्सद्वारे तपासणी करायला हवी.

बी. काउंटरवर किंवा बँक-ऑफिसमध्ये किंवा करन्सी चेस्टवर प्राप्त झालेल्या नोटांमध्ये आढळून आलेल्या बनावट नोटांसाठी, जर असल्यास, ग्राहकाच्या खात्यावर कोणतेही क्रेडिट देण्यात येणार नाही.

सी. बनावट नोटा या प्रदानकर्त्याला परत करू नयेत किंवा बँकेच्या शाखांमध्ये किंवा कोषागारांनी त्या नष्ट करू नयेत.

2. बनावट नोटा जप्त करणे:

बनावट म्हणून निश्चित करण्यात आलेल्या नोटांवर 'बनावट नोट' म्हणून शिक्का मारण्यात येईल आणि आरबीआयद्वारे विहित स्वरूपामध्ये त्या नोटा जप्त करण्यात येतील. या विशिष्ट हेतूसाठी बाळगण्यात आलेल्या रजिस्टरमध्ये, अधिप्रमाणनाच्या अंतर्गत प्रत्येक जप्त नोटेची नोंद करण्यात येईल.

3. प्रदानकर्त्याला रिसीट जारी करणे:

ए. बँकेच्या शाखेमध्ये किंवा बँक ऑफिसमध्ये किंवा करन्सी चेस्टमध्ये किंवा कोषागारामध्ये प्रदान करण्यात आलेली बँक नोटी ही बनावट असल्याचे आढळल्यास, सदर नोट प्रदान करणाऱ्याला अभिस्वीकृती प्रत जारी करणे आवश्यक आहे.

बी. प्रदानकर्ता हा रिसीटवर प्रतिस्वाक्षरी करू इच्छित नसला, तरीही रिसीट जारी करायची आहे.